

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravišтво: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Mala antanta prizna sovjetsko Rusijo?

Senzacionalne vesti rumunskih listov. — Na konferenci Male antante se bo baje razpravljalo o priznanju Rusije.

— Bukarešta, 12. maja. Današnji jutranji listi objavljajo senzacionalno, a še ne potrjeno vest, da se bo na konferenci Male antante v Jachimovu razpravljalo tudi o priznanju sovjetske Rusije s strani držav Male antante. Listi zelo skeptično presojajo to vprašanje in naglašajo, da Rumunija v sedanjem trenutku na to ne more misliti. Predhodno je treba definitivno razčistiti zadevo Besarabije, ki jo Rusija še vedno dosledno reklamira zase. Pristavljajo pa, da obstoja velika verjet-

nost, da bosta tako Češkoslovaška kakor Jugoslavija priznali Rusijo in v postavitvi redne diplomatske odnose. Rumunija za enkrat nima vzroka, da bi se temu priznanju protivila in je nasprotno morda še celo ugodno, ker bosta lahko ti dve državi uspešno posredovali v rumunsko-ruski sporu glede Besarabije.

— Beograd, 12. maja. To vest objavlja tudi današnja »Politika«, vendar pa dostavlja, da jo je treba sprejeti z največjo rezervo.

Vlada v znamenju izpopolnitve

SDS ali neparlamentarci. — Radičevci in klerikalci izključeni. — Položaj se razčisti po povratku zunanjega ministra.

— Beograd, 11. maja. Verzije o izpopolnitvi današnje vlade, ki se zlasti v zadnjih dneh vedno bolj širijo, zbuja pozornost vseh političnih krogov. Po splošnem mnenju je to vprašanje za Vučkovič-Marinkovičovo vlado trenutno najbolj aktualno, ker poteka zadnji rok, do katerega mora g. Vučkovič izpopolniti svoj kabinet, da da vladi značaj, ki ga doslej sploh nima. Zato stopa v ospredje izpopolnitev vlade s katero izmed opozicijskih skupin in to je poleg razčiščenja razmer v radikalnem in demokratskem klubu glavni predmet pozornosti in komentarjev vseh političnih krogov.

Po verzijah, ki se širijo iz vladnih vrst, sta najbolj verjetni dve: Prva, da stopijo v današnjo vlado, ki je po zadržanju vladnih krogov volilna, samostojni demokratije, a druga, da se izpopolniti vlada z osebnostmi izven parlamenta, med katerimi naj bi bili zastopniki tudi Hrvatje in Slovenci. Tako izpopolnjena vlada naj bi nato izvedla razpust skupščine in razpisala nove volitve. Vladni krogi, tako radikali okoli g. Vučkoviča, kakor davidovičevci, ki najraje videli, da bi vstopili v vlado tudi samostojni demokratije in ravno iz teh krogov se širijo tudi vesti, ki pa so s strani SDS odločno zavrnjene, da so namreč že v teku oficijelna pogajanja. Dasi je g. Pribečević v svojem govoru v Skopju ostro napadel današnjo vlado in kritiziral njeno zavlačevanje volitev, vladni krogi vendarle naglašajo, da bi bilo sodelovanje SDS najboljši izhod iz današnjega položaja.

Istočasno se pa v vladnih krogih dosledno naglašja, da je izpopolnitev vlade z vstopom radičevcev ali klerikalcev popolnoma izključena, četudi je dr. Ko-rošec na seji vodstva SLS jasno namig-

nil, da bi rade volje sprejel vsako povabilo. Vladni krogi naglašajo, da nikakor ne gre, da bi se na škodo celote ojačal separatizem, marveč da je cilj vlade predvsem ustvaritev močne, nacionalne in napredne baze za uspešno delovanje na socialnem in gospodarskem polju.

Kar se tiče druge solucije — izpopolnitve vlade z osebnostmi izven parlamenta — je ta mnogo manj popularna in se ji skušajo tudi vladni krogi izogniti. Naglašja se, da bi to v znatni meri zmanjšalo ugled parlamenta in bi lahko napravilo vtis, da se vrše volitve proti parlamentarizmu.

Te in slične verzije se zadnje dni stalno vzdržujejo. Na drugi strani pa se zanimajo politični krogi tudi za mnenje opozicijskih skupin. Stališče radičevcev in klerikalcev je dovolj znano. Tako prvi kot drugi bi bili pripravljeni takoj vstopiti v vlado, zlasti še, ako dobe garancije, da bo ta vlada izvedla volitve, zavežajoč se, da je njihov položaj med ljudstvom zelo ojačan in da bodo volitve brez njihovega sodelovanja na vladi v znatni meri oslabilе njihovo strankarsko moč.

Veliko preglavice pa dela ministrskemu predsedniku vprašanje zopetnega vstopa Bože Maksimoviča v vlado. Zadržuje se, da so davidovičevci v tem vprašanju že nekoliko popustili, toda on naj bi vstopil šele po razpisu volitev, da ne bi prekrizal računov dr. Marinkoviča, ki upa, da se bodo demokratije ojačali na račun pasičevcev, ki bi ostali v tem slučaju popolnoma izolirani. Vsekakor pa se računa s tem, da se bo položaj po povratku zunanjega ministra dr. Marinkoviča s konferenci Male antante definitivno razčistil.

Francoska letalca ponesrečila?

Mobilizacija parnikov in letal. — Brezuspšno iskanje. — Prevladuje prepričanje, da sta se Nungesser in Coli ponesrečila. — Zgodovina dosedanjih poletov čez ocean.

— Washington, 12. maja. O francoskih letalcih Nungesserju in Coliju do danes zjutraj še vedno ni bilo nikakega glasu. Vsi dosedanja poizkusi, da bi bržkone ponesrečena letalca našli, so ostali brezuspšni. Vlada je danes izdala naredbi, naj se razširne iskanje do sredine oceana. V to svrhu je bilo odposlanih 20 hidroplanov in 8 torpednih rušilcev. Tudi vse ostale ladje ob ameriški obali so dobile nalogo, da poizvedujejo za letalce. Pomniške ladje in tovorni parniki, ki vozijo v Evropo, so dobile navodila, naj s svoje strani raztegnejo opazovanja in javijo brezlično takoj vsako sled Domneva se, da sta morala letalca v viharju pristati na kakem pustem otoku ali pa da sta padla v vodo in čakata na rešitev.

— Pariz, 12. maja. V tujakšnji javnosti vlada veliko vznemirjenje radi neznane usode Nungesserja in Colija. Pojavljajo se celo vesti, da sta smela letalca postala žrtev zločinke nakeane. Naglašja se, da je za polet preko oceana potrebno posebno letalo z močnimi motorji in posebno konstrukcijo. Aparat, na katerem sta poletela Nungesser in Coli, pa nima niti radio-oddajne postaje, da bi mogla v slučaju nesreče klicati na pomoč.

— London, 12. maja. Vse ladje in vsi avijoni, ki so bili odposlani iz Halifaxa, da iščejo francoska letalca, so se včeraj zvečer vrnili s poročilom, da leži nad vsem oceanom tako gosta megla, da je vsako uspešno iskanje nemogoče. Ni izključeno, da sta letalca v megli in viharju izgubila smer in zašla s celine na odprto morje, kjer sta morala bržkone med tem že pristati.

— Pariz, 12. maja. Iz Newyorka poročajo ob 9.30: O letalcih še vedno ni nobenega sledu. Kanadska vlada je ponovno izdala vsem svojim ladiam in brezličnim postajam nalog, naj intenzivno iščejo ponesrečeno letalo in ugotovijo usodo obeh letalcev. V službe-

nih krogih prevladuje prepričanje, da sta se letalca ponesrečila. Zgraditelj letala izjavlja, da je aparat z ozirom na malo zalogo benzina zamožgal ostati v zraku najdalje do danes ob 8. zjutraj. (Glej tudi poročilo na 4. strani! Op. uređ.)

Ako štejemo zadnji poizkus letalcev Nungesserja in Colija, lahko govorimo o devetih poletih čez Atlantski ocean. Prva idela poleta čez širno morje datira iz l. 1908, ko je prišel v Evropo pilotir modernega letalstva Wright. Njegov načrt je na ostal samo na papirju. Šele ko je svetovna vojna prinesla nepričakovan napredek letalstva, je postalo jasno, da tudi Atlantski ocean ne more ovirati drznih letalcev na poti k presenetljivim uspehom. Od takrat beleži zgodovina letalstva 9 poizkusov in sicer 6 v smeri iz Evrope v Ameriko, tri pa v nasprotni smeri.

15. maja 1919. se je dvignil ameriški poročnik Read z dvema letalcema v Terra Novi. V 16 urah je dosegel Azore, od koder je poletel v spremstvu ameriških parnikov v etapah preko Lizbone in Plymoutha. Za polet je rabil 16 dni. Tri dni pozneje je poletel s Terra Nove angleški poročnik Hawker, toda njegov poizkus se je že čez nekaj ur ponesrečil. Pilota je sprejela na odprtem morju na krov neke danske ladje. 14. junija 1919. je našel Atlantski ocean svojega mojstra v angleškem kapitanu Alcocku. Ta junak moderne avijacije se je dvignil omenjenega dne s poročnikom Brownom iz St. Jeana na Terra Novi ob 5.28 in že drugi dan ob 9.30 je pristal v Clydenu na Irskem. Preletel je 3000 km v 16 urah 12 min. brez prestanka s povprečno hitrostjo 197 km na uro. Njegov uspeh je bil za takratne čase presenetljiv.

Mesec pozneje, 2. julija 1919. je nastopil

pot čez ocean prvi angleški vodilni zrakoplov R 34. Dvignil se je v East Fortumu na Skotskem v gosti megli in ubral smer proti Newyorku. V 108 urah 12 minutah je preletel 4300 km in pristal na Long Islandu. Že 1. julija se je zrakoplov vrnil v Pulham. To je bil prvi in edini polet čez Atlantski ocean v obeh smereh.

Sledila je triletna pavza. Šele 30. marca 1922 so poletili iz Lizbone 4 portugalski častniki, ki so hoteli preleteti ocean in pristati v Rio de Janeiro. Polet so končali šele 18. maja, ker so morali radi neugodnega vremena menjati letala. 2. avgusta 1924 sta poletela dva ameriška častnika s hidroplanom iz Krikwalla (severna Irsko) in dosegla preko Islanda in Grönlandije 2. septembra Indian Harbour. Istega leta 12. oktobra je poletel iz Friedrichshafna zrakoplov

Z. R. III., ki je kljub slabemu vremenu 15. oktobra pristal v Lakehurstu v Severni Ameriki. Zrakoplov je kupila pozneje ameriška vlada.

22. januarja so poleteli čez ocean trije španski častniki. Startali so v Palace de Moguer na Španskem s hidroplanom in poleteli v Buenos Aires. Polet so morali dvakrat prekiniti in 30. januarja so dosegli svoj cilj. Istega leta je skušal preleteti ocean ameriški kapitan Fong, ki se je pa tik pred poletom ponesrečil.

Zdaj je na vrsti Nungesser. Je sicer devet med onimi, ki so preleteli Atlantski ocean, vendar je pa prvi civilni pilot, ki se je odločil za polet iz Evrope v Ameriko. Vsi dosedanja tekmovalci v borbi za prelet oceana so bili namreč vojaški letalci.

Duhovniški monstre-proces v Mariboru

Največja tiskovna pravda v Sloveniji. — 29 duhovnikov tožilo urednika »Volksstimme«. — Odmev oblastnih volitev in krvavih dogodkov iz leta 1919.

Predigra procesa.

— Maribor, 12. maja. Danes zjutraj ob 8. je prišla pred mariborskim okrožnim sodiščem tiskovna pravda, ki ni le največja, ampak tudi najznačilnejša v Sloveniji in morda tudi v vsej Jugoslaviji po uveljavljenju novega tiskovnega zakona. Kot tožitelji nastopajo proti uredniku socialističnega tednika »Volksstimme« g. Viktorju Erženju vsi uglednejši duhovniki mariborske oblasti, 29. po številu.

Ozadje te pravde tvorijo na eni strani krvavi dogodki, ki so se odigrali 27. januarja 1919 na mariborskem glavnem trgu, ko so skušali Nemci pred antantno komisijo demonstrirati nemški značaj mesta in tako doseči priključitev Maribora Nemški Avstriji, na drugi strani pa zadnje oblastne volitve. Za časa volilne borbe za mariborsko oblastno skupščino je socialistom precej prekrizala račune zveza med klerikalci in Nemci. Znano je, da imajo socialisti med Nemci in onimi, ki se štejejo za Nemce, mnogo pristašev. Zato je razumljivo, da je »Volksstimme« ostro napadala take »buržujce« in pibijala klerikalno-nemško zvezo. V tej volilni polemiki in propagandi je »Volksstimme« med drugim tudi objavila trditve, da so o priliki dogodkov leta 1919 tudi duhovniki streljali na Nemce.

Ta očitke je sicer prej že večkrat padel, in še ranjka »Straž« je zato čisto polemizirala s socialisti. Vendar pa se takrat radi tega ni nihče preveč razburjal. Sedaj pa so na vidiku zopet volitve. Še letos bomo imeli skupščinske in v najkrajšem času tudi občinske, za katere klerikalci zopet pripravljajo svojo zvezo z Nemci. Zato jih taki očitki sedaj mnogo bolj razburjajo. Napeli so vse sile, da jih zavrnejo. Novi tiskovni zakon res nudi možnost tožbe, ker ni treba, da bi bil kdo imenoma naveden, marveč zadostuje, da se kdo čuti užaljenega po kakem pavalnem očitku. Na to stališče so se postavili tudi klerikalci in tako je prišlo do tega zanimivega procesa. 29. duhovnikov mariborske oblasti je vložilo tožbo proti uredniku g. Erženju radi klevete. Med tožitelji so poleg drugih tudi stolni prošt Matek, stolni župnik Moravec, profesor in narodni poslanec dr. Hohnjec, bogoslovni profesor dr. Somrek, profesor Fran Osterc, mgr. dr. Jerovšek, prof. dr. Kovačič, pater Anton Avbelj, gvardijan francišanskega samostana v Mariboru Gratus Kostanjek, bogoslovni profesor Josip Zidanšek itd. Poleg tega več kaplanov iz mariborske okolice, ki so bili leta 1919 še v bogoslovju. Zastopata jih odvnetnik dr. Leskovar in dr. Vebler. Tožena urednika g. Eržena zastopa dr. Reisman.

Za proces vlada veliko zanimanje. Toženi urednik je ponudil dokaz resnice in predložil okoli 50 prič, ki so deloma v inozemstvu in so bile zaslišane pri tamošnjih sodiščih. Tudi toženci so se temeljito pripravili ter pridno zbiral dokaze, da ovzroge očitke socialistov. Te dni so imeli zborovanje, da se domenijo glede pričevanja. Tudi oni so s svoje strani predlagali celo vrsto prič, tako da bo trajal proces bržkone več dni. Proces pa je tudi z juridične strani zelo zanimiv. V naslednjem prinašamo poročilo o današnjem dopoldanskem razpravi, o nadaljnjem poteku pa bomo še poročali.

Prvi dan razprave.

Pred nabito polno dvorano se je začela razprava danes zjutraj ob pol 9. Senatu predseduje sodni svetnik dr. Požega, votanti pa so: sodni svetnik dr. Tombak, dr. Guzelj in okr. sodnik dr. Travner. Zapisnikar je avskultant dr. Štefanovič. Obtožena zagovarja dr. Reisman, tožence pa, od katerih je navzočih le par, zastopa dr. Vebler in v zastopstvu dr. Leskovarja njegov koncipient dr. Novak.

Ker so vse obtožnice enake, je bila prečitana samo ena. V obtožnici se navaja, da je toženi urednik s pisavo v »Volksstimme« žalil duhovščino, ji krtil ugled ter je tako zakrivil klevete in uvrede. Zlasti mu tudi zamerjajo izraz »farja«. Takol nato je pričelo zaslišanje prič, med katerimi so takratni vojaški funkcionarji, policijski uradniki in stražniki in nekatere civilne osebe. Prvi je bil zaslišan takratni komandant mesta podpolkovnik Zvrtni, ki je izja-

vil, da je popolnoma nemogoče, da bi streljali iz streljanja, ne da bi oblastni organi to zapazili.

Podravnatelj bogoslovja dr. Somrek je v daljšem govoru opisoval razmere v bogoslovju in zavračal očitke socialistov. Naglašal je, da so okna na ulico v bogoslovju vedno zaprta, izvenšmi spalnice, kjer pa po dnevu nikogar ni.

Policijski uradnik Golin izraža mnenje, da takrat iz bogoslovja ni nihče streljal. Višji policijski stražnik Lovrenčič se spominja, da so bila okna na bogoslovju zaprta in izključuje vsako možnost, da bi bil kdorkoli iz bogoslovnega poslopja streljal. Železniški uradnik Skvarča, takratni podporočnik, ne ve o tej zadevi ničesar. Ludvik Macarol izjavlja, da je takrat sicer slišal streljanje, ne more pa reči, od kod so padli ti strelji. Višji stražnik Černe izpove, da ni ničesar opazil, kar bi utemeljevalo iznesene očitke. Policijski nadzornik Kadum izjavlja, da je bil takrat v službi na glavnem trgu, da pa ni ničesar videl.

Zasliševanje prič.

Ob 11. uri se je pričelo zasliševanje prič, ki jih je predlagal obtožene. Priče so deloma iz Maribora, večina pa iz Avstrije. Med njimi je pet žensk. Priče iz Avstrije so govorile večinoma nemški. Prvi je bil zaslišan Jekli, železniški službenec v Avstriji. Govoril je zelo razločno in slovenskem narečju. On trdi z vso gotovostjo, da so bila v kritičnem trenutku v prvem nadstropju bogoslovja 4 okna odprta. Pri oknih je videl osebe v talarni in sicer pri enem oknu tri, pri drugem oknu pa je pomolela naenkrat roka z revolverjem, na kar je zablisnilo in počilo. Izjavi, da lahko priseže, da so padli strelji tudi iz bogoslovja, ne more pa reči koliko. Trije strelji pa so čisto gotovo padli.

Marija Kovič, žena delavca iz Maribora, govori nemški in trdi, da je padel strel iz prvega nadstropja bogoslovja in da lahko na to priseže. Ključavničar Herman Dvoršak iz Maribora sam ni videl, od kod je padel strel, vendar pa se je takrat povsod trdil, da so streljali iz bogoslovja. Josip Ziringar, nagačevalec v Mariboru, je videl odprta okna, skozi katera so mogle roke z revolverji. Padlo je tudi več strelcov. On je vse to dobro videl, ker je stal za spomenikom sredi glavnega trga obrnjen proti bogoslovju. Ana Plohi ni slišala strelcov, videla pa je, da so mogle iz oken roke. Ključavničar Dovičar iz Maribora je videl na oknu dve črno oblačeni osebi, ki sta moglei skozi okna revolverje in streljali. Da so oni streljali, sklepa po tem, ker je tam videl blisk in slišal strele. Fani Kustovny iz Brucka v Avstriji izjavi, da lahko z vso gotovostjo trdi, da se je iz bogoslovja streljalo. Točno se spominja, da so padli iz okna v prvem nadstropju trije do štiri strelji, bila pa je od tega naravnost hipnotizirana in se danes ne spominja več natančno na podrobnosti.

Josip Milakar iz Brucka v Avstriji, ki se je udeležil demonstracij, je točno videl, da se je iz bogoslovja streljalo. Okna so bila zasedena po teologih. Koliko jih je bilo, ne ve. Finančni predstnik Franc Kern iz Avstrije izjavi med drugim, da je tik pred njim padla žrtev, ki je bila zadeta od strela iz bogoslovja: strel je oddala skozi okno moleča črna roka. Žena nadspredovnika Terezija Hasenhüttel iz Gradca izpove, da so iz bogoslovja kazali jezike in dolge nosove. Ko je v splošni zmedli z drugimi vred bežala, je slišala, da so ljudje govorili: Die Pfaffen schießen! Na bogoslovju je opazila tri ali štiri odprta okna, ki so bila zasedena po bogoslovcih. — S tem je bilo zasliševanje prič zaključeno.

Predsednik je ob 12.10 prekinil razpravo, ki se nadaljuje ob pol 13. Občinstvo je mestoma viharno pritrjevalo izpovedbam prič, tako, da je moral predsednik večkrat zapretili, da bo izpraznil dvorano.

PRIPRAVE ZA KONFERENCO MALE ANTANTE

— Beograd, 11. maja. V zunanjem ministertvu se vrše zadnje priprave za konferenco Male antante. Naša delegacija je včeraj zvečer odpotovala preko Zagreba in Maribora v Jachimovo. Češkoslovaški poslanik Jan Seba in rumunski poslanik Emandi sta že sredi odstopov v Prago. V inozemskem tisku so se zadnje dni razširile vesti, da vladajo med državami Male antante večja nesoglasja, ter da je to njen zadnji sestanek. Zunanje ministertvo je danes izdalo komuniké, v katerem te vesti odločno demantira in ugotavlja, da vlada v Mali antanti enodušno naziranje v vseh vprašanjih.

DR. NINČIČ O MUSSOLINIJU

— Beograd, 11. maja. Bilviš zunanji minister dr. Ninčič objavlja v neki francoski politični reviji daljšo razpravo o odnosih med Jugoslavijo in Italijo in pravi med drugim: »Naše javno mnenje si ne more tolmčiti tiranskega pakta drugače, kot definitivno instalacijo Italije v Albaniji. Ni pa tudi nobenega dvoma, da je to naperjeno v prvi vrsti proti Jugoslaviji. Italija je v dobrih odnosih z Anglijo in to je ojačilo njeno pozicijo v Evropi, zlasti pa v Srednji Evropi. Poznam Mussolinija in vem, da je zelo razumen mož in da hoče služiti le svojemu narodu. Ne morem pa razumeti, da odklanja sporazum z Jugoslavijo, ko so zato vendar dani vsi pogoji. Treba je le obžalovati, da Jugoslavija spriči takega postopanja Italije ni apelirala na Društvo narodov.

ZVEZNA POGODBA MED CSR IN JUGOSLAVIJO

— Beograd, 12. maja. Kakor se doznava v zunanjem ministertvu, poteče dne 23. oktobra zvezna pogodba med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Zato bo zunanji minister dr. Marinković po konferenci Male antante odpotoval v Prago, kjer se bo s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešom dogovoril glede podaljšanja te pogodbe.

SEJA FINANČNEGA ODBORA

— Beograd, 12. maja. Danes popoldne se sestane finančni odbor, ki bo razpravljalo o predlogih finančnega ministra glede setave proračuna in glede državnega odbora. Izgleda pa, da vlada ne bi imela potrebne večine in da razprava ne bo potekla povsem gladko.

IZENAČENJE ZAKONA O MESTNIH HRANILNICAH

— Beograd, 12. maja. V ministertvu trgovine in industrije se pripravljajo osnutek zakona, s katerim se bo razlegel zakon o Mestnih hranilnicah, ki je veljaven v pokrajinah bivše Avstro-Ogrske, na vso državo.

POLOVIČNA VOZŃJA ZA PEVSKA DRUŠTVA

— Beograd, 12. maja. Prometno ministertvo je izdalo vsem železniškim direktacijam navodila, da lahko dovoljujejo pevskim društvom polovično vožnjo, kadar potujejo korporativno na koncerte ali slične društvene prireditve.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekt: investicijsko posojilo 84.50, 85.50, Vojna škoda 339, 339.50 Zadolžnice Kranjske dež. banke 20, 22, Zastavni listi Kranj, dež. banke 20, 22, Celjska pos. 195, 197, Ljubljanska kreditna 150, Merkantilna Koevje, 99, 100, Prastrediona 850, Kreditni zavod 160, 170, Trboveljska 502, Veveče 140, Stavbna družba 55, 65, sšššš 104.

ZAGREBSKA BORZA.

Efekt: 7% invest. posojilo 1921 84½ — 85½; 2¼% drž. rente za ratnu štetu 339.5, 339.50; Ljubljanska kreditna 150—152; Hrv. eskomptna banka 96½—97; Kreditna banka, Zgb. 93—95; Hipotekarna banka 61—61.50; Jugobanka 93—95; Prastrediona 850—860; Drava d. d. Osijek 600—605; Sečerana, Osijek 480—485; Isis d. d. 46—0; Gutman 290—300; Slaveke 111—160; Slavonija 26½—28; Trboveljska 495—500; Union paromlin 300—305; Vevče 138—142.50; Agraria 51—51.5.

Devize: Dunaj 800.50—808.50, Berlin 13.495—13.525, Italija 806.94—808.94, London 276.90—277.10, Newyork ček 56.75—56.95, Paris 222.375—224.375, Praga 168.90—169.10, Curih 10.94—10.97.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.355, Newyork 520, Milan 28.18, Praga 15.40, London 25.265, Dunaj 73.20.

— Trst: Beograd 32.35, London 89.60 Curih 853.

Mladinski koncert. V soboto, dne 14. maja t. l. ob 16. uri se vrši v Unionski dvorani mladinski koncert, katerega prireditelci učence I. mestne dekliške osnovne šole, učence ličske osnovne šole in učence II. dekliške meščanske šole pod vodstvom svojih učiteljc gđ. Svevkove in Umbergerjeve. Pri koncertu sodeluje tudi Milena Verbičeva, ki pole nekaj samospjevov. Dekliški zbor nastopi z raznimi narodnimi pa tudi umetniškimi pesmami. Prireditelj je dobrodelna

Popoln razkol v klerikalni stranki

Značilna izjava dr. Stanovnika o absolutizmu strankinega vodstva. — Njegov prisiljen umik iz stranke. — Teror duhovščine.

— Zagreb, 12. maja. Današnje «Novosti» objavljajo izjavo voditelja kršćanskih socijalistov v Ljubljani dr. Ivana Stanovnika glede spora, ki je nastal v SLS, o čemur je «Slovenski Narod» poročal že v ponedeljek. Dr. Stanovnik je izjavil dopisniku «Novosti»:

Zagreb, 12. maja. Današnje «Novosti» objavljajo izjavo voditelja kršćanskih socijalistov v Ljubljani dr. Ivana Stanovnika glede spora, ki je nastal v SLS, o čemur je «Slovenski Narod» poročal že v ponedeljek. Dr. Stanovnik je izjavil dopisniku «Novosti»:

«Zve dve leti se vodi ogorčen boj proti mojemu očetu g. Ivanu Stanovniku, bivšemu narodnemu poslancu, ki se kot poljedelec ni hotel pokoriti vsem željam ljubljanskih mogočnikov. Kot povod za nastop proti njemu so vzeli spor med njim in domačim župnikom, kateremu se je moj oče zameril. Razumljivo je, da sem kot sin stal na njegovi strani, a to ne samo iz osebnih, marveč tudi iz načelnih razlogov. Boj se je pozneje prenesel na mene in na vse naše prijatelje, tako da se vrši danes borba med levico in desnico v Slovenski ljudski stranki. Zaprtili so mi, da me bodo izključili, če ne podam ostavke na vse svoje funkcije v stranki. Jaz sem to storil v želji, da se ta boj konča v stranki sami. Umaknil sem se vse dotlej, dokler bo na prvem sedanju vodstvo stranke z dr. Korošcem na čelu. G. dr. Gosar, bivši minister za socialno politiko, je naš dober prijatelj, toda on se ne udeležuje tega boja. Večkrat je zahteval ljubljanska organizacija SLS, naj bom jaz kandidiran kot nosilec liste pri oblastnih volitvah v mestu Ljubljani. Na pritisk vodstva stranke sem se moral umakniti, dočim drugi naš prijatelj g.

Fran Terseglav, glavni urednik «Slovenca», ni bil izvoljen. To je zahvala g. dr. Korošca za to, da sem mu priboril pri skupščinskih volitvah ljubljanski mandat! Glavni krivec našega spora je duhovnik gosp. Fran Gabrovšek, glavni tajnik SLS. Izstopil sem iz gerentskega sosveta, ker je stanje ljubljanske občine obupno in so nove volitve nujno potrebne.»

Na vprašanje, kaj prav za prav žele kršćanski socijalisti, je dr. Stanovnik resolutno odgovoril:

«Da v SLS zopet zavladava demokracija in da izigine klerikalizem, ki je vtelesen v samovladu duhovščine. V naši stranki odločujejo zdaj sami duhovniki. A mi hočemo, da program Slovenske ljudske stranke postane stvarnost.»

Prisiljeni umik voditelja ljubljanskih kršćanskih socijalcev dr. Ivana Stanovnika, ki ga je hotel «Slovenec» predstaviti kot »interni stvar stranke«, je z dr. Stanovnikovo izjavo prešel v odkrit konflikt, ki utegne dobiti širše dimenzije ne le v ljubljanskih organizacijah, marveč v celotni klerikalni stranki. Tako je končno v dolgo prikrivanem medsebojnem prerivanju med vodstvom duhovniško-kapitalistične klike in skupino kršćanskih socijalcev izbruhnila odprta borba, ki bo gotovo ventilirala duševno ozažje reakcionarstva, terorizma in klerikalstva v SLS.

Umik dr. Stanovnika in njegovih tovarišev na eni, a obupno vpitje po »enotnosti katolčanov« na drugi strani so simptomi naglega razkrajanja klerikalne stranke. Zgornja izjava avtentično potrjuje, da je stanje v stranki neznosno in propast neizbežna.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Poboj dveh nemških kolonistov radi koščka zemlje. — Ciganško linčanje Beograščanke. — Naivna špijunska trojica v Novem Sadu. — Tragedija dveh mladih učiteljskihnikov na Sušaku.

Bogata nemška posestnika Matija Elmer in Franjo Benz v Stanišću v Bački sta se že lani začela pripravljati radi meje. Preprij je te dni rodil krvave posledice: V borbi je Franjo Benz izgubil življenje, Matija pa dobil po glavi in telesu težke poškodbe. Stvar je bila v naslednjem:

Na malem koščku zemljišča, radi katerega sta se tožarila pred sodiščem, je Franjo Benz hotel postaviti plot. Ko je Matija predvčeršnjim jutraj videl, da je sosed začel zabijati kole, je pristopil k njemu in ga vprašal, kaj počne na njegovem zemljišču. Franjo je ponosno odgovoril:

— Obdelujem svoje.

Te besede so tako razburile Matijo, da je skočil v hlev po vile in stopil k sosedu rekoč: «Ako se ne izgubiš takoj, te ubijem!»

Franjo se ni zmenil za pretirno in je dalje zabijal kole. V tem je Matija zavil vilice in začel tako močno udarjati po sosedovi glavi, da so se vile že pri drugem udarcu razbile na dvoje. Smrtno zadet se je Franjo zgrudil na zemljo.

Strahni prizor so opazovale Franjo-va žena Ana in hčerka. Skočili sta tudi oni dve v hlev ter popadli motiko in lopato. Ko sta opazili Franjo krvavega in mrtvega, sta v strašnem maščevalnem besu naskočili Matiju in ga tako pretepali, da se je tudi on zgrudil nezvesten. Bili bi ubili tudi njega, da ni so prihiteli sosedje, ki so obe ženski zadržali pred nadaljnjimi udarci. Matijo pa pol mrtvega prinesli v njegovo hišo.

Se tekom dopoldne je prišla na lice mesta sodna komisija, ki je dala mrtvega Franjo prenesti v mrtvašnico, Matijo pa v bolnico.

V Orlovski ulici v Beogradu, kjer prebivajo večji del cigani, je predinočnim v prvem mraku nastalo strašno vpitje. Velik troj cigank je imel v svojem krogu mlado žensko, ki je obupno vpila na pomoč.

— Cigank me bodo ubile. Pomagajte!

— Pokazale ti bomo žaliti ciganke! Pokazale ti bomo, so besno sikale vse ciganke in zavijale nerazumljive kletvine v svojem jeziku.

Stvar je bila resna, čeprav je izvirala iz malenkostnega prepira, ki so tam prav čisti. Neka mlada ciganka, po imenu Desanka Jovanovića, ki stanuje blizu potoka iz improvizirani mali kolibi, je že nekaj časa sumila delavko Milevo Tadićev. Ki stanuje tam blizu, da ji je — skrila moža. Parkrat jo je že vprašala, toda Mileva vohče ni odgovorila na njena vprašanja. To je ljubosumno ciganko Deso še najbolj razjezilo in se je vsestransko pripravljala k maščevanju. Ko si je v svojem prepričanju ustvarila vedno več dokazov, da ji je Mileva storila nečloveško krivico, je zbrala svoje ciganske tovarišice, ki so se postavile na prežo in proti mraku vjele Milevo v svoj krog.

Po kratkem prerkanju se je ciganska «satisfakcija» spremenila v strahanski polom. Ciganke so začele Milevo neusmiljeno pretepali s pestmi in ji ruvati lase. Po vpitju, psovkih, pretiranj in udarjih je človek lahko sodil, da hočejo ciganke Milevo linčati, ali jo vsaj pretepsti do onemoglosti. Udarci so padali vse križem in v rokah cigank so ostali čeli šopi Milevinih las. Šele ko se je oddale pojavila policija, so se ciganke razbežale kakor na signal, a Mileva se je vsa onemogla in krvava zvižala sredi ulice v prahu. Najprej so spravili njo v bolnico, nato pa je policija začela loviti ciganke, ki so presunljivo kričale, da so popolnoma nedolžne in da Mileva niti ne pozna. Pri raznih cigankah pa so stražniki našli v rokah še ostanke Milevinih las in tako so spravili v policijski zapor celo vrsto maščevalnih hčerk ciganskega rodu.

V Novem Sadu so se zadnje čase sukali trije Madžari, ki so kmalu obrnili nase pozornost policije. Ko so

možje nedavnega popoldne sedeli v kavarni, so detektivno mirno pristopili k njim in jim napovedali aretacijo. Dasi so možje odgnali skoraj neopaženo, se je senzacija hitro raznesla po mestu. Govorice, da gre za aretacijo špijunske zalege, so se izkazale za istinite.

Špijunska detelja Aristid Dara, Janoš Stein in Stefan Fero so stali v službi madžarske špijunske centrale v Segedinu. Njihovo «poslovanje» v Novem Sadu je financirala neka segedinska banka. Precej podloženi z denarjem so možje začeli prav naivno špijoniirati. Vsiljevali so se v družbe naših častnikov in jim ponujali posojila pod vrlo ugodnimi pogoji, skoro brez obresti. Pri tem pa so se seveda izredali za podatke, kje častniki stanujejo, kje službujejo, v katerem polku, kje je štab polka, kakšne so narodnosti, ali govorijo nemški in madžarski. Naravno, da trapaši madžarski trojici ni nasedel niti eden naših zavednih častnikov. Nasprotno, policija je ušla celo tista poročila, ki so jih špijoni po lastnih «informacijah» skušali odposlati v Segedin, dočim so častniki sproti raportirali armijskemu poveljniku, kako po Novem Sadu naivno vohuni madžarska špijunska trojica.

Ko se je tako zbralo dovolj dokazilnega materiala, je sledila aretacija v kavarni in madžarsko trojico bo zdaj podrobneje ogledoval državni pravdnik.

V hotelu «Jadran» na Sušaku se je včeraj zarana odigrala krvava tragedija dveh mladih ljudi. Po kratkih podatkih ugotavlja policija:

Predinočnim je v hotel prišel mlad parček. Fant se je prijavil kot Josip Starek, učiteljski IV. letnika iz Pakraca, roj. 1907., dočim je družico prijavil za svojo sestro Slavko. Okrog pol 3. zarana so v sobi zagrneli 3 streli iz samokresa. Ko je portir odprl vrata, se mu je razodel strašen prizor. Na postelji je ležalo mrtvo telo mladega dekleta v veliki mlaki krvi, na drugi postelji pa se je v smrtnih mukah zvižal mladi Starek.

Policijski zdravnik, ki je bil takoj alarmiran, je ugotovil, da ima deklo ob sencih prestreljeno lobanjo, a drugi strel je šel skozi usta ter izstopil na temenu. Tudi Stareku je šla krogla skozi sence. Policija domneva, da je Starek ustrelil najprej Slavko in nato sebe, a ker sta oba še bila pri zavesti in je portir že razbijal po vratih, je Starek ustrelil deklo še s tretjim strelom, da il konča življenje, dočim je sam omagal. Da bi tudi v svojo glavo oddal še en strel.

Stareka so takoj odpravili v bolnico, kjer se v obupnem stanju nahaja s prestreljeno lobanjo, vendar se je tekom včerajšnjega dne od hipa do hipa zavedal in izpovedal, da lepo deklo, ki je prišlo z njim, ni njegova sestra, marveč enako preparandistka Slavka Bulbićeva, istotako iz Pakraca. Gre seveda zopet za nesrečno ljubezen. Obveščeni so stariši obeh nesrečnikov. Ves Sušak govori samo o tej tragediji in ljudstvo trumoma pohiteva na Trsat, kamor je bila v prosekuro prepeljana mrtva Slavka.

Dan mater

Materinski dan naj bo slavnosten praznik, kakršen je n. pr. božič, novo leto, vsi svetniki. Enkrat v letu ima tudi slovenska dobra, poživljiva mati svoj dan radosti, priznanja, hvaležnosti! Tega dne naj ne daje in ne žrtvuje ona, nego naj sprejema. Ničče nima tu v mislih dragocnih daril, marveč samo mala poklonila ljubezni, izraze vdanosti in hvaležnosti. Tako tesne in obupne niso razmere niti v eni obitelji, da bi ne bilo mogoče napraviti enkrat v letu materi malo veselja. Enkrat v letu, en dan vsaj naj otroci opravijo namesto matere vse gospodinjsko delo, naj mater očuvajo žalosti, jeze, stramote! Dan mater naj bo za vsako mater res praznik, dan počitka, veselja. In kako malo, neznanost darilce se bo tudi našlo, ki nai bo videm glasnik otroške hvaležnosti. A tudi mož naj se pridruži otrokom ter naj v svoj ženi počasti mater svojih otrok. Vsak, tudi najmanjši dokaz ljubezni in priznanja osrečuje mater in jo odškoduje za ves trud in za mnoge skrbi.

Na predlog slovenskega dela Narodnega ženskega Saveza je ženski kongres na

Bledu v oktobru m. l. soglasno sklenil, naj po vzorcu drugih držav tudi Jugoslavija praznuje svoj materinski dan. In tako bo posvečen 15. maj t. l. po vsej naši državi spominu matere. Proslave ga jugoslovenske šole s predavanji, deklaracijami l. dr.

V Ljubljani priredi Materinski dan združeno slovensko žensko, predvsem v Nar. žen. Savezu včlanjene organizacije; na deželi pa podružnice Kola jugoslov. sester. Posebej še opozarjamo na predavanje g. Cirila Debeveca v soboto 14. t. m. ob 8. zvečer na univerzi: O materi Ivana Cankarja ter na predavanji g. Mire Engelmannove in g. Al. Stebljeve: O pomenu in delu matere ter O materi z ozirom na državni zakonik — v veliki posvetovalnici na magistratu v nedeljo ob 11. dopoldne. Pri mladinski prireditvi v nedeljo popoldne v Tivoliju sodeluje 14 šolskih zavodov s pevskimi točkami, telovadnimi plesi in deklaracijami. Dijaško društvo »Preporod« pa bo izvajalo tamburaške točke.

Prosveta

Uvertura Mlada Breda

Na koncertu Akademije znanosti in umetnosti v ponedeljek zvečer v dvorani hotela Union so ljubitelji slovenske glasbene produkcije prisostvovali izredno svečanemu dogodku. Orkestralno društvo je krtilo s prvim izvajanjem L. M. Škerjancovo uverturo Mlada Breda za veliki orkester. — Orkester ljubljanskih amaterskih glasbenikov je dokaj zadovoljivo rešil to svojo nalogo, zlasti če upoštevamo še različne težkoče, ki jih je polna Škerjancova glasba in skladba. Arlavz od strani občinstva ni bil tak, da lahko govorimo o navdušenem sprejemu te skladbe, kar končno ni merodajno. Pač pa je skladba za poznavalce pristnih vrednot glasbenega življenja dogodek izrednega pomena.

S to kompozicijo je prof. L. M. Škerjanc prekoračil začetniško dobo svojega skladateljevanja in prehaja v zrelejšo formo. Dočim so njegove prejšnje skladbe, čeprav vsebinsko polne melodičnosti in prave lepote, glede orkestracije kazale še hibe in neskladnosti, je v ti skladbi dosegel visoko stopnjo orkestralnega soglasja in logične uporabe orkestralnega aparata, tako da je delo v tem oziru popolnoma dozorelo in sposobno mednarodnega foruma.

V vsebinskem oziru je skladatelj uporabil povsem izvirne tematični postopek. Svoje uverture, kakor tudi že popolnoma dovršena prvega dejanja, ni naslonil na Wagnerjeve klajtmotivne, na teme, napeve in arije. Skladbo si je zamislil v popolnoma čustvenem smislu, tako da predstavljajo ti takti v prvi vrsti nekaka zvočna ugodja. Še bolj točno se da to glasbo opredeliti z izrazom akustične ekstaze. Od prvega do poslednjega takta čutimo napetost silnih koprnjen, ki se mešajo s tragično boljo ljubavne nesreče. Izredno nežni zvoki ti predstavljajo simbolično vsebino opernega libreta. Podrobna razčlenba tega dela bi naravno prešla okvir časopisnega poročila. Ni pa dvoma, da si bo ta skladba utrla pot v koncertno dvorano, kjer bo stalno na programu, kadar bo treba pokazati odlično slovensko glasbeno delo.

Ze večkrat se je prof. Škerjancu očitalo, zakaj ne dovrši slovenske opere. Mnogi, ki ne poznajo razmer, so valili krivdo predvsem na skladatelja, dočim tiče globlji razlogi v skladbi in v libretu.

Idejo za to opero si je Škerjanc sam izbral in tudi sestavljal libreto do konca prvega dejanja. Tekom dela se je pokazalo, da bo treba zamisliti opere, ki se naslanja na vsebino slovenske narodne pesmi, preobrniti v simboliko. Vsako drugo predočevanje bi ne pričaralo Škerjancove tenkočutne glasbe na plan, tako da bi skladatelj ne mogel obvladati materije s svojim originalnim glasbenim čutom. Kljub intervencijam na razne strani pa se do danes še ni našel pesnik, ki bi hotel prof. Škerjancu postaviti libreto v tem idealnem, simboličnem, skoraj eteričnem pojmovanju. Tako je delo zastalo in Slovenci nimajo svoje reprezentativne opere.

Uvertura je napisana z uporabo ekstremnih harmoničnih sredstev in predstavlja po skladateljevem samopriznanju nekako «valovanje čustev» brez tipičnih tem, napevov ali arij. Ze iz prejšnjih skladb vemo, da ubira prof. Škerjanc nenavadno nežne, lirčne akordne poti in da prekaša v tem žanru tudi mnoge, danes pri drugih narodnih slavne skladatelje.

Najbolj razveseljiv pojav na tej uverturi pa je ta, da se je s tem delom prof. Škerjanc definitivno polotil velikih glasbenih del in da bo v kratem pričel s kompozicijo velike simfonije, kakor se namerava sploh posvetiti simfonični in orkestralni kompoziciji.

Uvertura Mlada Breda je brez dvoma najpomembnejše delo, ki je bilo napisano od Slovenca za veliki orkester. Zeleti je,

da bo prof. Škerjancu vendarle predloženo besedilo, kakor si ga sam želi, tako da bi bilo s tem omogočeno dokončanje te opere. Z njo bi Slovenci dobili res prvovrstno, na sodobni višini stoječo umetniško, ki bo lahko pravi reprezentant naše, sedaj že prilično visoko razvite glasbene kulture.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Četrtek, 12. maja 1927: katoličani: Servacij; pravoslavni: 29. aprila, Dev. Muka.

Jutri: Sreda, 13. maja 1927: katoličani: Pankracij; pravoslavni: 30. aprila, Jak. Jov.

DANASJNE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: zaprto. — Opera: zaprto.

Kino Matica: »Več dela — manj plačec. — »Otok prokletih«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustari, Sv. Petra c.; Hočevar, Sp. Šiška. Jutri: Sušnik, Marini trg; Kuralt, Gosposvetska c.

ZA NAŠE NAROČNIKE.

Danes so na vrsti naročniki serij T in U.

Napiši na ploščah

prevlečeni z radiotinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

Sport

— Ilirija: Rapid — Finale nogometnega prvenstva LNP. Na sportnem prostoru SK Ilirije se odigra v nedeljo zaključna tekma za prvenstvo Ljubljanskega nogometnega podsaveza za leto 1926/27. Finalista sta letos zopet SK Ilirija kot prvak ljubljanskega podsaveznega okrožja ter mariborski prvak SD Rapid. Drugače kot prejšnja leta, zadene letos Ilirija v Rapidu na popolnoma enakovrednega tekmeča za naziv prvaka LNP in na protivnika, ki gre v odločilni boj celo z boljšimi izgledi, ker ima boljše vigrano in trše moštvo kot Rapid, polaga z njim momentano za prvenstvene tekme Ilirija. Rapid je letos že enkrat zmagal nad Ilirijo na svojem prostoru s 4:3.

— Kada, najboljši centerhalf na kontinentu, je v nedeljo v tekmi proti Penarolu odigral svojo 500. tekmo za Sparto. Dobil je v znak priznanja nebroj darov.

JUTRI!

JUTRI!

JACKIE COOGAN

Elitni Kino Matica.

Frank Heller:

17

Novi Napoleon

Roman.

Gospod de Talleyrand je razprostrl roke kakor sv. Sebastijan, ki ga vidimo na slikah prebodelega s sulicami.

— Počasil! Počasil! Vsa vaša vprašanja so me zadela kakor nož v srce. Rad bi odgovoril na vse obenem.

— Odgovorite na eno! Zakaj nosite ta kroj?

— Madame, imenujem se Charles Maurice de Talleyrand.

— Da, toda kdo ste?

— Mislim, da sem na to vprašanje že odgovoril.

— Tudi jaz mislim, da sem vas vprašala.

Gospod de Talleyrand je bil tisti hip podoben spovedniku, ki spoveduje zakrknjenega grešnika.

— Draga gospa, govoriti z vami je tako prijetno, da moram nehoti za nemarjati ostala dva gosta. Dovolite mi vprašati poprej tale dva gospoda, predno se vrneva k temu zabavnemu pogovoru.

Obrnil se je smeje k meni.

— Ali smem vedeti, kako je vaše cenjeno ime, gospod?

— Predstavil sem se.

— A vaš poklic? Rentje? Veleposelnik?

— Pisatelj.

— Obraz se mu je zmračil. Premeril me je od nog do glave.

— Hegel? — je ponovil skoraj pravilno moje ime. Pisatelj? Zdi se mi, vendar pa — ali bi ne hoteli zlogovati svojega imena — mistre? Rikard Hegel! Saj to ime mi je znano!

— Bržčas je vaša Ekselencija čitala moje švedske knjige.

Gospod de Talleyrand me ni več poslušal. Iz žepa je potegnil v silvo vezani notez in začel listati po njem. Njegovo bistro oko je naglo pregledalo knjižico.

— A vzrok, da ste tu, mistre? Nova knjiga?

— Vzrok, da sem tu, — sem odgovoril s slabo prikritim ogorčenjem, — je nosil, ko sem ga zadnjič videl, avtomobilski plašč in naočnike. Vzrok, da sem odpotoval na Korziko, je bil — recimo: povsem privatni. O vas, gospod de Talleyrand, so ljudje govorili, da ste avtor znane prislovice, ki pravi: jezik je dan ljudem zato, da skrivajo misli. Misli mojega odgovora pa jezik ne skriva.

Škof Autunski se je zamišljeno nasmešnil.

— Počasil! Počasil! Ah, slabo sučem meč! Moj rapir je že prestar. A vi, gospod, smem vprašati po vašem imenu?

To je veljalo gospodu Quilinchinu. Proti koncu pogovora sem zrl na lašč mimo laži — Talleyranda, da po kažem svoje preziranje. Za njegovim naslanjačem je visela v širokih gubah stenska draperija. Zdelo se mi je, da slišam za to draperijo neko čudno šuštenje. Nisem pa mogel ugotoviti, jeli res ali se mi samo zdi.

— Moje ime, gospod, je na tem grešnem svetu C. B. Quilinchini.

— In sodeč po vaših besedah, ste filozof.

— Hočete vedeti, kakšno je moje naziranje o svetu, ki sem ga pravkar omenil? V tem primeru sem mistik in materialist. Hočete vedeti, kakšen je moj poklic? O tem se lahko najbolje prepričate iz tega le lista.

Gospod Quilinchini mu je ponosno izročil cenik svojih razprav. Premalo je povedano, da je kneza Benevento cenik presenetil. Naravnost imponiral mu je.

— Saj to je cela akademija! — je vzkliknil. General bo navdušen! Steje si v čast podpirati znanost in umetnost. Pisatelj in avtor znanstvenih raz-

prav iz poljubne stroke! V generalnem imenu pozdravljam v našem dragem gospodu Hegelu prvo seme naše literarne akademije, v gospodu C. B. Quilinchinu pa jedro naše znanstvene akademije!

Sklonil je svojo častljivo sivo glavo. General! Kdo je bil general? Moj pogled se je vrnil k draperiji za hrbtom gospoda de Talleyranda in znova se mi je zazdelo, da nekaj za njo šušti, toda takoj je bilo zopet vse mirno in tiho.

— Moja pot, — je odgovoril gospod Quilinchini suho, je nedvomno v zvezi z njim, ki mu pravite največji sin otko. Nimam pa niti najmanjšega namena napisati o njem pohvalno spominško razpravo. Pač pa nameravam enkrat za vselej spraviti s sveta legendo o njegovi veličini. Plemenito delo storim z dokazom, da je on in njegova prokleta rodbina — italijanska odvetniška rodbina iz Ajaccia — že sto let vzrok vseh nesreč v Franciji in seme bodočega razpada Francije. Toda kar se tega tiče, ne more pričakovati lepše bodočnosti nihče, kdor zaupa svojo usodo italijanskim advokatom.

Zdaj ni bilo več dvoma — draperija za hrbtom gospoda de Talleyranda se je premikala. Gospod Quilinchini je nadaljeval:

— Toda to je moje osebno mnenje, ki se slučajno ujema z mnenjem mojega korziškega klijenta. Ako želite, gospod, da posvetim omenjeni dobi lep spomin, sem vam na razpolago. V tem primeru velja tarifa č. 2 B, stran 3—4, zgodovinske razprave, slavošpevi in rehabilitacije.

Gospod de Talleyrand je kar poskakoval od smeha.

— Ah, ahl! In Napoleonem ali »Pro Napoleonem«, poljubno! Imenitno! Rad bi vedel, da li so Ciceronovi govori nastali na enak način! Morda je imel tudi on cenik za in proti Catilini.

— Vzemite za primer edino prikladno osebo, — je pripomnil gospod Quilinchini brez najmanjše ironije. Toda prosim vas, povejte mi čim prej, kakšno stališče bi želeli imeti v razpravi. Stanovanje lahko plačam samo s svojim peresom, a organizem je treba neprestano zalagati z maščobo, ogljikohidrati in beljakovinami. Ako ste nas ugrabili z namenom oduševstva, vas moram takoj opozoriti, da bi bil boj proti moji denarnici in napravnemu žepu boj proti vernim mlinom, ki so vrhu tega še prazni. V tem primeru storite najbolje, ako me takoj izpustite.

Kje sta letalca Nungesser in Coli?

Ves svet se zanima za usodo francoskih letalcev. — Veliko razburjenje v Franciji in Ameriki. — Demonstracije v Parizu. Razne verzije in ugibanja.

Zagonetna usoda francoskih letalcev Nungesserja in Colija, ki sta med poletom nad Atlantski ocean brez sledu izgubila, vzbuja zanimanje vsega kulturnega sveta. Francoska poročila, glasom katerih so videli letalo nad obalo pri New Fundlandu in pozneje nad Halifaxom, se žal niso potrdila. Ob ameriški obali je bila v nedeljo ves dan gosta megla, tako da se je bati, da sta morala letalca med poletom nekje pristati. Iz Bostona je poletelo junakinja Francoskoma naproti pet ameriških zrakoplovov, ki so se po morali vrnili, ker so v gosti megli zgrešili smer.

V New Yorku se je zbrala v ponedeljek popoldne ogromna množica radovednega občinstva, na čelu z zastopniki vojaških in civilnih oblasti, ki so pripravljali francoskima letalcema svečan sprejem. Na mitičnem letališču je čakalo ameriško vojsko. Pozno zvečer so odkorakale vojaške enote nazaj v vojašnice. Ameriške javnosti se je polastilo silno razburjenje. Ker se letalca do torka zjutraj nista pojavila in ker ni bilo o njihovi usodi nobene vesti, so mobilizirale ameriške in kanadske oblasti vsa letala ter naročile letalcem, naj preiščejo vsa obala in del oceana. Zanimivo je, da francosko letalo ni bilo opremljeno z oddajno radiopostajo.

Kakor smo že poročali, se je razširila v Parizu v ponedeljek zvečer vest, da sta letalca srečno pristala v New Yorku. Notranji ministri Sarraut je sporočil novinarjem, da sta Nungesser in Coli okrog 19. zvečer srečno pristala v newyorškem letališču. Takoj so se dvignili nad Pariz pripravljene aeroplani in začeli spuščati rdeče rakete v znak zmagovalstva. To je bilo dogovorjeno znamenje za uspeh poleta čez Atlantski ocean.

Na ulicah in trgih so se zbirale ogromne množice pariškega prebivalstva, ki so triumfirale, čim so opazile visoko nad mestom rdeče rakete. Manifestacije so bile tako ogromne, da je bil promet na glavnih ulicah za nekaj časa ustavljen. Za posebne izdaje listov, ki so poročali o uspehu poleta čez Atlantski ocean, so se ljudje kar trgali. Ko se je pa pozno zvečer razširila vest, da poročila o uspehu poleta niso resnična, se je polastilo množice nepopisno razburjenje. Parižani so bili ogorčeni nad angleškimi in ameriški agenturami, češ da so lansirale demanti iz čisto konkurenčnih interesov.

Kmalu je pa prispela vest Havasove agenture, da Nungesser in Coli nista pristala v New Yorku. To je bilo uradno poročilo državnega podtajnika za letalstvo. Poročilo je omenjalo, da je vsa ameriška obala zavita v gosto meglo, da je vreme zelo neugodno in da se v Ameriki boje za usodo francoskih letalcev. Pač pa je uradno poročilo potrdilo vest, da so videli letalo nad mestom Halifaxom. Druga verzija, da sta francoska letalca preletela Boston, ni bila resnična. Tu je namreč nastalo nespornost razumljenje, ker so zamenjali francosko letalo z letalom italijanskega letalca de Pineda. De Pinedo je namreč poletel v nedeljo popoldne iz Bostona v New York, da se udeležil svečanega sprejema francoskih kolegov. Ko se je pojavilo njegovo letalo nad New Yorkom, so Američani mislili, da se blizu francosko letalo. Zato so radiopostaja takoj poročala, da je polet čez Atlantski ocean uspel. To vest je razširila v Parizu tudi ameriško poslanstvo. Poročevalski rekord je dosegla posebna izdaja pariškega lista «La Presse», ki je priobčila poleg vesti o prihodu francoskih letalcev v New York tudi obširno poročilo o svečanem sprejemu, dalje odlomke iz pozdravnih nagovorov in odgovorov obeh letalcev.

Parižani so te vesti silno razburili. V ponedeljek zvečer in ponoči je bilo mesto tako razburjeno, da so ljudje pretepali celo nedolžne kolporterje, ki jih je morala ščititi policija. Pred uredništvu ameriških listov in pred poslopjem ameriškega poslanstva je prišlo do burnih demonstracij. Dasi so bile vesti o uspehu poleta uradno ovržene, jim ogorčene množice niso hotele verjeti in demonstracije so se nadaljevale. Vojaški in civilni orkestri so igrali po mestu do pozne noči. Pred poslopjem «Matina» se je zbrala ogromna množica v pričakovanju poročil. Ko je prišlo uradno poročilo o neznani usodi letalcev, se je polastilo množice nepopisno ogorčenje. Nastopiti je morala policija, ki je demonstrante razgnala. Pozno zvečer je prišlo uradno poročilo, da so opazili letalo kakih 4000 km severno od New Yorka blizu New Port. Pariz je sprejel to vest z navdušenjem. Napetost v mestu se je stopnjevala od minute do minute. Oblasti so bile v neprestanem strahu, da pride do velikih izgrediv, ako usoda letalcev ne bo kmalu pojasnjena.

Pomorski observatorij na New Fundlandu izraža domnevo, da je letalo kapitana Nungesserja morebiti pristalo pri ribiških ladjah na Grand Banks Ribiške ladje pa nimajo radio - postaje in zato je pričakovati vesti o Nungesserju šele čez dva ali tri dni. Kljub vsemu prizadevanju ameriškega letalstva in mornarice ni o francoskima letalcema duha ner sluh. V Ameriki prevladuje mnenje, da sta morala Nungesser in Coli pristati nekje na morju. Zadnja brožavna vest Havasove agenture iz St. Johna na New Fundlandu se glasi, da je dobila radio-postaja iz Red Steada v Grönlandiji neoficijsko poročilo, da sta dva parnika opazila letalo blizu otoka Sv. Petra.

Nungesser je star 35 let. Med vojno je zbil na tla 45 sovražnih letal, za kar je dobil visoka francoska in inozemska odlikovanja. Mladost je preživel v Ameriki, kjer je slovel kot izborni sportnik. Coli je star 45 let. Prvotno je bil častnik na neki trgovski ladiji. Med svetovno vojno je dobil čin majorja. V neki pomorski bitki je izgubil oko. Po vojni se je udeležil številnih poletov na veliko razdaljo.

Strahovito divjanje ciklonov nad Ameriko

Kakor smo poročali že včeraj, je divjal nad Ameriko zopet strahovit ciklon, ki je težko prizadel države Missouri, Kansas, Texas in Nebraska. Silna pustošenja tornada je strahotna. Primerjati se da z elementarno katastrofo, ki je lani uničila cvetoče letovišče Miami na Floridi.

Središče tornada je bila država Missouri, najbolj pa je trpelo mesto Poplars Bluff. Mesto je po viharju izgledalo, kakor bi bilo obstrlejevano s težkimi topovi. Vihar je odnašal strehe, ruval drevesa in rušil vse, kar je dosegel. Samo v Poplars Bluff je bilo ubitih okoli 100 oseb, nad 250 pa ranjenih. Porušila se je neka šola ter pokopala večje število otrok. Na tisoče ljudi je brez krova.

Poleg Poplars Bluffa je tornado uničil tudi cvetoče mestce Little Rock, kjer biva tudi mnogo Slovencev. Mesto si je jedva opomoglo od strahovite poplave, a sedaj ga je zadela še hušja

elementarna katastrofa. V Little Rocku je bilo ubitih okrog 1000 oseb. V mestu Eldorado je bilo 17 ljudi ubitih, a 250 ranjenih. Večina mest je v temi in brez vode, ker je ciklon porušil in potrgal električne ter vodovodne naprave. Škoda znaša okoli 3 milijone dolarjev.

Katastrofalni nalivi na Moravskem

Tri človeške žrtve.

V ponedeljek popoldne se je utrgal nad vasico Brhničko blizu Jihlave na Moravskem oblak in nastala je strahovita ploha, med katero je padala debela toča. Ta čas se je vračal iz gozda kmet Stanek s svojo ženo, hčerko in sinčkom. Med strahovito nevihto in nalivom sta nesla roditelja otročka v naročju. Blizu vasi sta hotela prekorati potok, toda deroča voda ju je pograbila in odnesla s seboj. Hčerko in sinčka sta morala roditelja v deročih valovih izpustiti in voda ju je odnesla dalje po dolini. Oče se je ujel za plot zadnje vasko hiše, mati je pa našla v hudourniku smrt.

Ko so je nevihta polegla, so šli vasiščani iskat utopljence. Mrtvo deklico so našli tik za vasio, njeno mater pa kake 3 km daleč od vasi. Obtičala je v vrbovih vejah. Dečkov truplo so našli šele v ponedeljek zjutraj daleč od vasi na travniku.

Žensko truplo v kovčegu

V Londonu je bil v torek 10. t. m. odkrit strahovit zločin, ki je razburil vse mesto. V očelku za prtljago na kolodvoru Charing-Cross je našel neki postrežek potrdilo za oddano prtljago in ga izročil pristojnemu uradniku. Potrdilo je bilo izstavljeno za nov kovčeg, ki ga je pretekli petek oddal v prtljarnem oddelku neki boljše oblečen moški.

Ker so razne okolnosti kazale, da gre najbrž za zločin, je bila o dogodku obveščena policija. Ko so kovčeg odprli, so našli v njem že razpadajoče truplo neke 30- do 35-letne ženske. Truplo je bilo zavito v rjav ovojni papir.

Policija je takoj uvedla obširno preiskavo, da izsledijo zločinca, čigar razmeroma točen opis ima sicer v rokah, vendar je pa malo verjetno, da bi imela z zasledovanjem neznanega morilca v milijonskem mestu uspeh.

Samomor radi izpadanja las

Samomor radi slabih uspehov v šoli med dijaštvom niso redki. Mnogi dijak si končajo življenje radi slabega izpričevala ali pa iz bojazni, da po končani študiji ne bodo mogli dobiti službe. Da bi si pa končal kdo življenje radi izpadanja las, je skoraj neverjetno. In vendar beleži kronika samomora tudi ta motiv obupa in razočaranja nad življenjem.

Izpadanje las je gnalo v smrt slusateljico filozofske fakultete na varšavski univerzi Libo Terkieltaubovo. Njena življenjska pot je bila posuta z rožami in bankovci, kajti njen oče je bogat trgovec. Mnogi študenti bi bili srečni, ako bi imeli tako bogatega očeta. Mlada Liba pa ni znala ceniti udobnosti svojega brezskrbnega življenja. Njene družice pripovedujejo, da je imela samomorilne namene že od takrat, ko je opazila, da so ji začeli bujni lasje izpadati. Zatekla se je k zdravniku, toda brezuspešno.

V petek ponoči se je zaklenila v kuhinjo in odprla pipo plinovega štedilnika. Zjutraj so jo našli mrtvo. Poklicani zdravnik je ugotovil, da je nastopila smrt vsled zastrupljenja s plinom. Tik pred samomorom je je posetil oče, ki si je na vse načine prizadeval prepričati nadebudno hčerko, da izpadanje las ni tako velika nesreča, toda vse prigovarjanje je bilo zaman. Zanimivo je, da je izvršil lani njegov sin samomor iz istega nagiba.

Radio v službi šaha

V okvirju svečanosti povodom otvoritve nove avstralske prestolice Camberry se vrši radiošahovski turnir med angleškim in avstralskim parlamentom. Turnir bo izvojevan na šestih deskah in je bil odprt v nedeljo ob 4. zjutraj v novi avstralski prestolici. Angleško moštvo vodi sir Richard Barnett, na drugem mestu igra sir Ashtown Town-wall, na tretjem J. Fairfax. Avstralski tim vodi senator Josiah Thomas iz Sydneya.

Prvo potezo za Avstralijo je napravil vojvoda Yorški, ki zastopa angleško vlado pri odprtvi nove avstralske prestolice. Igra se od 15. do 19. londonskega časa (12. do 4. nočnega časa) v Camberryju. Nato sledi enourna pavza, potem se pa igra še dve uri. Vodja turnirja je znani angleški šahovski mojster Griffith, Londonsko moštvo igra v klubskih prostorih, kjer je igral Capablanca l. 1919. simultanko proti angleškemu parlamentu. Inicijativo za turnir so dali Avstranci, ki so bili pripravljeni igrati v tako zgodnjih jutranjih urah. Prvi in od tistega časa zadnji tak šahovski turnir je bil igran l. 1897 med angleško spodnjo zbornico in ameriškim parlamentom. Končal se je v razmerju 2½ : 2½ neodločno.

Češkoslovaški škofje proti sežiganju mrličev. Češkoslovaški škofje so izdali naredbi, da podlagi katere je katoličanom prepovedano sežiganje mrličev, češ da je to poganski običaj, ki v ostalem izpodbija vero v neumrčnost duše ter pospešuje brezvestvo. Kdor hoče, da se njegovo truplo sežge, ne more biti cerkveno pokopan. Duhovniki ne smejo dati umirajočemu, ki se hoče pustiti sežgati, poslednjih zakramentov. Preostali svojcem pokojnega je prepovedano v oporoki zahtevati sežiganje trupla, kajti vera uti, da je sežiganje greh in grešiti je prepovedano. Kako bo češkoslovaška javnost odgovorila na ta reakcijski napad katoliških škofov, še ni znano, vsekakor pa je pričakovati ostrih konfliktov.

Japonska proti dečji frizuri. Tudi na Japonskem je reakcija na pohodu. Kakor javljajo iz Tokia, je policija uvedla akcijo proti dečji frizuri, kratkim krilom in rdečilu za ustnice. V raznih modnih trgovinah so se nedavno pojavili policijski uradniki ter izmerili dolžino kril prodajalk. Japonska se hoče baje v modnem oziru emancipirati in popolnoma ostreti evropskega oziroma ameriškega vpliva.

Blaznež v cerkvi. V cerkvi Sv. Ludvika v Monakovem je v ponedeljek vdrl 80letni brezposelni ključavničar Hetz, razbil razne okraske na oltarju, polomil in treščil na tla več slik in relikvij. Razgrajal je pozneje tudi v zakristiji. Le s težavo so očividno blaznega moža ukrotili in zvezali. Oddali so ga na opazovalnico.

Zopet letalska nesreča. Nad Metzom v Franciji sta trčila skupaj dva aeroplana, ki sta se vnela in padla na zemljo. Dva častnika in dva podčastnika sta bila ubita.

Milijon dolarjev ubogi deklici. Sloviti newyorški kirurg dr. Edward E. Tull, ki je nedavno umrl, je zapustil hčerki nekega kajzarja milijon dolarjev. Kirurg je bil velik prijatelj otrok in je bilo voljan deklico že preje adoptirati, kar mu pa ni uspelo. Bliznji kirurgovi sorodniki oporekajo njegovi zadnji želji.

JUTRI

je dan veselja, smeja in zabave! Jutri Vam v Elitnem Kinu Matica predvajam moj najnovejši in doslej najboljši film! Pridite vsil! Vaš prijateljček

JACKIE COOGAN

Mrak

Drama iz svetovne vojne v 3 dejanjih, ki jo bodo vprizorili v ljubljanski drami v petek 13. t. m. ob 8. zvečer na korist skladu za zgradbo »Doma slepih« v Sloveniji.

Dejanje drame se vrši v tistih strašnih dneh svetovnih dogodkov, ko so se poslavliali tisoči od svojih domov: mater, žena in deklet in odhajali... Ječalo in grmelo je vseokrog in kri je tekla po krvavih poljanah, kjer so umirali in od koder so se vračali ranjenci...

V Staničevi hiši pričakujejo, da se vrne domov mladi Vasilij. Vrne se slep. Grana sta mu je zasula oči in ga zagnila v večni mrak. Vendar se vrača potolažen in še poln upov, saj ga čakajo doma dobra mati, ljubljena žena Rada, oči Vulin in ljubka popol sestra Jekica. Se bo že živelo. Toda komaj stopi v hišo, izve, da mu je postala v njegovi odsotnosti žena nezvesta in da je temu kriv tudi njegov oči. Zato je njegov prihod zanj in za trpečo mater še bridkejši. V brezmejni bolesti in razočaranju — zapodi Vasilij Rado iz hiše...

Vasilij pa je tugalovo srce; zato se napoti z Jekico, ki ga vodi — v sosedno vas, kamor se je preselila Rada, da jo prosil, naj se vrne in poboljša, ker ji vse odpušča! Za njim prihiti tudi skrbna mati, z željo, naj pustijo to ničvedno pri miru, ker ona nima zanj več sreče. Kar odpre vrata Vulin, ki še vedno lazi za Rado in si jo lasti brez pravic. V Vasiliju vre maščevanje in v tem pripoje Rada pijana domov. V trpečih dušah vseh vstane vihar in v ljubosumju zadavi Vulin Rado — s krikom: »Oči mi dajte, vid, grozno je to, grozno...« Tava slepi Vasilij po sobi brez pomoči... Zunaj megljen, voharen — jesenski dan. Pretekla so leta... Dom je propadal, mati je umrla. Vulin obsojen na dosmrtno ječo. V najlepšem jutru majske nedelje — stoji Vasilij in Jekica na livadi z razgledom po rojstni dolini sama in zapuščenata... Vasilij se utapia v spominih srečnih dni. Vse cvete, vse kliče k življenju — a on brez moči, solnce nasproti, vendar ognjen v večni mrak...

Zopet se oglašio vojni zvonovi in on jih trpeč pozdravlja: »Zvonovi!... zvone in bodo zvonili še dolgo; še dolgo bo valovali njih glas preko našega domovja in naše zemlje... Valoval bo, kakor grmeč božji glas...«

Zvonovi vabijo in usta mu drhtijo: »Dajte ljudje božji, dajte slepcu siromaku, ki ne vidi ne solnce, ne lune...«

Cisti dohodek predstave je namenjen za zgraditev Doma slepih.

Tragično vlogo slepega Vasilija igra g. Gregorin; očima Vulina g. Skrbnišek, ki dramo režira; žena Rado igra g. Juvanov; mater ga. Rakarjeva; Jekico gđica. Juvanova ml.

Društvo Kuratorij slepcev vlnudno vabi, da cenl občinstvo poseti polnoštevino to predstavo in tako pomaga najbednejšim med najbednejšimi.

Kolo za 7—15letnega dečka,

zelo dobro ohranjeno — poceni naprodati. — Sebenik, Knezova ulica, Ljubljana. 1183

Hiša

Naslov: „Dober zaslužek - 1170“ na upravo Slov. Naroda.

Zastore, posteljna pregrinjala, perilo, monograme, oblike i. dr. veze najfinije in najcenejše

mehanično umetno vezanje **Matek & Mikeš** Ljubljana, Dalmatinova ulica 13.

Entljanje, ažuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.

SAMO SE DANES!

Več plače - manj dela!

Sijajna burka, polna šale in smeja brez kraja in konca! Šest dejanj izvrstne zabave! Humor! Veselje! Salal! Ljubavi! Flirt! Pustolovski! Eleganten! Salonski! Moderni toaleti!

Ne zamudite! Ne zamudite! Ne zamudite! Kolosalni uspeh pri vseh dosedanjih predstavah!

Otok prokletih ali Črni raj

Orgije prokletih. Vulkan. Lava teče. Potres itd. itd. Kolosalni! Napet! Pustolovski! Ljubavni! Prekrasni naravni posnetki! V glavnih vlogah najlepši ljubavni par Amerike MADGE BELLAMY in EDMUND LOWE. dobro znan iz nepozabnega vefilma «Sibirija». Preskrbite si pravčasno vstopnice za ta senzacionalni in nad vse zanimivi veliki spored!

Danes: 4., pol 8., 9. Danes!

ELITNI KINO MATICA

SAMO SE DANES!

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

JOSIP PETELINCA kolesa in šivalni stroji

znamke GRITZER, Adler in Phoenix. - Najlepše opreme, posamezni deli, pneumatika, igle za vse sisteme - samo v

Ljubljani

blizu Prešernovega spomenika ob vodli.

Najnižje cene. - Tudi na mesečna odplačila.

Darujte za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Urejuje: Josip Zupančič. - Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeserick. - Za inšertni deli lista: Oton Christof. - Val v Ljubljani.

Urejuje: Josip Zupančič. - Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeserick. - Za inšertni deli lista: Oton Christof. - Val v Ljubljani.

Urejuje: Josip Zupančič. - Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeserick. - Za inšertni deli lista: Oton Christof. - Val v Ljubljani.

Urejuje: Josip Zupančič. - Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeserick. - Za inšertni deli lista: Oton Christof. - Val v Ljubljani.

Urejuje: Josip Zupančič. - Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeserick. - Za inšertni deli lista: Oton Christof. - Val v Ljubljani.

Urejuje: Josip Zupančič. - Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeserick. - Za inšertni deli lista: Oton Christof. - Val v Ljubljani.

Urejuje: Josip Zupančič. - Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeserick. - Za inšertni deli lista: Oton Christof. - Val v Ljubljani.

Urejuje: Josip Zupančič. - Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeserick. - Za inšertni deli lista: Oton Christof. - Val v Ljubljani.

Urejuje: Josip Zupančič. - Za «Narodno tiskarno»: Fran Jeserick. - Za inšertni deli lista: Oton Christof. - Val v Ljubljani.

Vinotoč — delikatesno

trgovino lepo opremljeno, z zajtrkovalnico, stanovanjem in kuhinjo, ceno prodam. — Pojasnila pri portirju v hotelu «Sion». 1158

Trgovski pomočnik, vojašine prost, išče službo. — Nastopi lahko takoj. — Cenj. ponudbe pod «Takojšen nastop 1164» na upravo «Sl. Naroda».

Harmonike (Lubasove) na štiri tone, lep glas, v zelo dobrem stanju radi smrti takoj ceno naprodati. — Ponudbe pod «Harmonika/1139» na upravo «Slovenskega Naroda».

Invalid brez staršev — išče službo v razjar ali nočnega čuvaja. — Ponudbe pod «Invalid/1109» na upravo «Slov. Naroda».

Šivalni stroj, dobro ohranjen in dva aparata za elektriziranje — po ugodni ceni naprodati. — Na ogled pri puškarju F. K. Kaiser, Ljubljana. 1173

Prizemnicu

sa dobro uvedenom gostonom, 317 m² zemljišča, gospodarske zgrade, 7 stanbenih prostorij, sa svim dovoljama, prodajem odmah, radi večega poduzeca. Cijena dinara 380.000. — Gustav Vukić, Zagreb, Antunova 8. 1180

Strojni ključavničar dober delavec, zmožen slovenskega in nemškega jezika, izučen v večji tovarni — išče službo. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod «Ključavničar 1179» na upravo «Slov. Naroda».

Ločenec star 30 let, želi znanja z ločenke, event. s samostojno gospodstvo ali gospo, staro 20 do 28 let. Tajnost zjamčena. — Dopisi pod «Poletje/1178» na upravo «Slov. Naroda».

Stanovanje sobe in kuhinje, ev. dve sobi — išče miren boljši zakonski par v novi ali stari hiši. — Ponudbe pod «Stanovanje/1177» na upravo «Slov. Naroda».

Telefon 379 Ivan Zakotnik 379

mestni tesarski mojster,

— LJUBLJANA, Dunajska cesta 46 —

Vsakovratna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostreže za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike. — Stroji, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. — Gradba lesenih mostov, Jezov in mlinov.

PARNA ZAGA. 16/L TOVARNA FURNIRJA.

Telefon 379 Ivan Zakotnik 379